

Vokietijos vinjetė už naudojimąsi federaliniais keliais privačių asmenų variklinėmis transporto priemonėmis prieštarauja Sąjungos teisei

Ši rinkliava yra diskriminacinė, nes jos ekonominė našta faktiškai tenka tik kitose valstybėse narėse registruotų transporto priemonių savininkams ir vairuotojams

2015 m. Vokietija nustatė teisinį pagrindą rinkti rinkliavą už naudojimąsi federaliniais keliais, įskaitant greitkelius, privačių asmenų variklinėmis transporto priemonėmis – „infrastruktūros naudojimo rinkliavą“.

Šia rinkliava Vokietija nusprendė iš dalies pereiti nuo finansavimo mokesčiais sistemos prie finansavimo sistemos, grindžiamos principais „naudotojas moka“ ir „teršėjas moka“. Visos iš šios rinkliavos gaunamos pajamos skiriamos finansuoti kelių infrastruktūrai, o jos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į transporto priemonės variklio darbinį tūrį, variklio tipą ir emisijos klasę.

Visi Vokietijoje registruotų transporto priemonių savininkai turės mokėti maksimalaus 130 EUR dydžio rinkliavą metinės vinjetės forma. Rinkliava už užsienyje registruotas transporto priemones turės būti (savininko ar vairuotojo) mokama tik už naudojimąsi greitkeliais. Tokiu atveju galima įsigyti dešimties dienų (nuo 2,50 iki 25 EUR), dviejų mėnesių (nuo 7 iki 50 EUR) ar metinę vinjetę (maksimali kaina – 130 EUR).

Tuo pačiu metu Vokietija numatė, kad nuo infrastruktūros naudojimo rinkliavos rinkimo pradžios Vokietijoje registruotų transporto priemonių savininkams variklinių transporto priemonių mokestis sumažinamas suma, bent jau lygia infrastruktūros naudojimo rinkliavos, kurią jie turi sumokėti, sumai.

Austrija tvirtina, kad infrastruktūros naudojimo rinkliavos ir variklinių transporto priemonių mokesčio sumažinimo Vokietijoje registruotoms transporto priemonėms bendras poveikis bei infrastruktūros naudojimo rinkliavos taikymas ir mokėjimo tvarka prieštarauja Sąjungos teisei, visų pirma diskriminacijos dėl pilietybės draudimui.

Austrija Teisingumo Teisme pareiškė ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo Vokietijai po to, kai kreipėsi į Komisiją, tačiau negavo jos atsakymo per nustatytą terminą.¹ Šioje byloje Austriją palaikė Nyderlandai, o Vokietiją – Danija.

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismas konstatuoja, kad **infrastruktūros naudojimo rinkliava, taikoma kartu su variklinių transporto priemonių mokesčio sumažinimu Vokietijoje registruotų transporto priemonių savininkams, lemia netiesioginę diskriminaciją dėl pilietybės ir laisvo prekių judėjimo bei laisvo paslaugų teikimo principų pažeidimą.**

Dėl diskriminacijos dėl pilietybės draudimo Teisingumo Teismas konstatuoja, kad variklinių transporto priemonių mokesčio sumažinimu Vokietijoje registruotų transporto priemonių savininkams visiškai kompensuojama jų sumokėta infrastruktūros naudojimo rinkliava,

¹ Labai retas atvejis, kai valstybė narė pareiškia ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo prieš kitą valstybę narę. Šis ieškinytis yra septintasis iš aštuonių Teisingumo Teismo praktikoje (dėl šešių pirmųjų žr. pranešimą spaudai [Nr. 131/12](#); aštuntoji byla dar nagrinėjama: *Slovėnija / Kroatija*, [C-457/18](#)).

todėl minėtos infrastruktūros naudojimo rinkliavos ekonominė našta *de facto* tenka tik kitose valstybėse narėse registruotų transporto priemonių savininkams ir vairuotojams.

Žinoma, valstybės narės gali pakeisti savo kelių infrastruktūros finansavimo sistemą, nuo finansavimo mokesčiais sistemos pereidamos prie finansavimo iš visų naudotojų, įskaitant kitose valstybėse narėse registruotų transporto priemonių savininkus ir vairuotojus, kurie naudojami šia infrastruktūra, sistemos, tam, kad visi šie naudotojai teisingai ir proporcingai prisidėtų prie minėto finansavimo. Vis dėlto tokie pakeitimai turi būti daromi laikantis Sąjungos teisės ir, be kita ko, nediskriminavimo principo, o taip nėra šiuo atveju.

Šiuo atveju visų pirma negalima pritarti Vokietijos teiginiui, kad variklinių transporto priemonių mokesčio sumažinimas šioje valstybėje narėje registruotų transporto priemonių savininkams atspindi perėjimą prie kelių infrastruktūros finansavimo iš visų naudotojų sistemos taikant principus „naudotojas moka“ ir „teršėjas moka“.

Iš tiesų, kadangi Vokietija nepateikė jokių patikslinimų dėl to, kokia apimtimi mokesčiais prisidedama prie federalinės infrastruktūros finansavimo, ji niekaip neįrodė, kad kompensacija, suteikta Vokietijoje registruotų transporto priemonių savininkams variklinių transporto priemonių mokesčio sumažinimo suma, bent jau lygia infrastruktūros naudojimo rinkliavos, kurią jie turi sumokėti, sumai, neviršija minėto prisidėjimo, taigi, yra adekvati.

Be to, kalbant apie Vokietijoje registruotų transporto priemonių savininkus, reikia pažymėti, kad infrastruktūros naudojimo rinkliava yra mokama už metus ir negalima pasirinkti trumpesnio laikotarpio vinjetės, jeigu ji labiau atitinka naudojimosi minėtais keliais dažnumą. Tokios aplinkybės kartu su variklinių transporto priemonių mokesčio sumažinimu bent jau suma, lygia sumokėtai infrastruktūros naudojimo rinkliavos sumai, parodo, kad perėjimas prie finansavimo sistemos, grindžiamos principais „naudotojas moka“ ir „teršėjas moka“, skirtas tik kitose valstybėse narėse registruotų transporto priemonių savininkams ir vairuotojams, o finansavimo mokesčiais principas toliau taikomas Vokietijoje registruotų transporto priemonių savininkams.

Vokietija taip pat neįrodė, kaip konstatuota diskriminacija galėtų būti pateisinta aplinkos apsaugos ar kitais argumentais.

Dėl laisvo prekių judėjimo Teisingumo Teismas konstatuoja, kad ginčijamos priemonės gali trukdyti kitų valstybių narių prekėms patekti į Vokietijos rinką. Iš tiesų infrastruktūros naudojimo rinkliava, faktiškai taikoma tik tas prekes vežančioms transporto priemonėms, gali padidinti vežimo išlaidas, todėl ir minėtų prekių kainą, o tai gali turėti įtakos jų konkurencingumui.

Dėl laisvo paslaugų teikimo Teisingumo Teismas konstatuoja, kad ginčijamos priemonės gali trukdyti kitos valstybės narės paslaugų teikėjams ir gavėjams patekti į Vokietijos rinką. Iš tiesų infrastruktūros naudojimo rinkliava dėl variklinių transporto priemonių mokesčio sumažinimo gali padidinti arba šių paslaugų teikėjų teikiamų paslaugų Vokietijoje kainą, arba sąnaudas, tenkančias šiems paslaugų gavėjams dėl to, kad jiems reikia atvykti į šią valstybę narę tam, kad galėtų pasinaudoti paslauga.

Tačiau, priešingai, nei tvirtina Austrija, Teisingumo Teismas nusprendžia, kad infrastruktūros naudojimo rinkliavos taikymas ir mokėjimo tvarka nėra diskriminacinė. Tai pasakytina apie atsitiktines patikras, galimą draudimą toliau važiuoti keliais atitinkama transporto priemone, infrastruktūros naudojimo rinkliavos išieškojimą *a posteriori*, galimą baudos skyrimą ir užstato sumokėjimą.

PASTABA: Ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo valstybei narei, kuri neįvykdė iš Sąjungos teisės kylančių įsipareigojimų, gali pareikšti Komisija arba kita valstybė narė. Teisingumo Teismui konstatavus, kad įsipareigojimai neįvykdyti, atitinkama valstybė narė privalo nedelsdama įvykdyti šį sprendimą. Jeigu Komisija mano, kad valstybė narė neįvykdė sprendimo, ji gali pareikšti naują ieškinį dėl piniginių sankcijų taikymo. Tačiau, jei Komisijai nepranešama apie direktyvą į nacionalinę teisę perkeliančias nuostatas, jos prašymu Teisingumo Teismas gali paskirti piniginę sankciją jau pirmajame sprendime dėl įsipareigojimų neįvykdymo.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106